

Sygn. akt III UK 211/19

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania K. C.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.
o prawo do renty socjalnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19
maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 listopada 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 listopada 2018 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację K. C. (wnioskodawca), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 25 stycznia 2018 r., VIII U (...), oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z 3 czerwca 2016 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty socjalnej z tytułu niezdolności do pracy.

Wnioskodawca zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienie prawnego: czy

przesłanka niezdolności do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przygotowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (art. 23 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym - Dz.U. 1996 Nr 100 poz. 461, dalej jako ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym i art. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych – Dz.U. 1997, Nr 123, poz. 776 ze zmianami). Ponadto wnioskodawca podniósł, że sprawa wymaga również odpowiedzi na pytanie: jakie określenia semantyczne użyte w apelacji stanowią o granicach apelacji, czy zarzuty zawarte w apelacji wyznaczają jej granice, czy w toku postępowania odwoławczego można skutecznie podnosić nowe zarzuty mieszczące się w zakresie zaskarżenia oraz czy dopuszczalne jest uchylenie się przez Sąd drugiej instancji od rozpoznania zarzutów podniesionych w toku postępowania dowodowego?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawcy organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdza, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma

podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, LEX nr 109679).

Odnosząc powyższe rozważania do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowanego przez wnioskodawcę, Sąd Najwyższy stwierdza, że drugie „pytanie” (jak to zostało w skardze ujęte) nie spełnia powyższych wymogów, gdyż nie odnosi się do żadnego przepisu prawa. Co więcej kwestia granic apelacji była już wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który przyjmuje, że rozpoznanie sprawy w granicach apelacji oznacza zarówno bezwzględny zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice, ale też nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Mimo niewiążącego charakteru zarzutów apelacyjnych Sąd drugiej instancji ma obowiązek rozważenia i omówienia w uzasadnieniu wyroku wszystkich, które zostały przez skarżącego postawione, przy czym może to uczynić łącznie i pośrednio (zamiast wielu zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 listopada 2014 r., I PK 80/14, LEX nr 1552133).

Przechodząc następnie do głównego z zagadnień prawnych, sformułowanych przez wnioskodawcę niezrozumiałe dla Sądu Najwyższego jest to, że zostało ono oparte na przepisach ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, podczas gdy w momencie rozstrzygania o prawach wnioskodawcy ustawa ta już nie obowiązywała, a Sady orzekające w sprawie za podstawę prawną podają art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 982 ze zm., dalej jako ustaw o rencie socjalnej) w związku z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.). Zgodnie zaś z orzecnictwem Sądu Najwyższego, w przypadku niezdolności do pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu

(zamiast wielu zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 19 marca 2014 r., I UK 434/13, LEX nr 1446443 oraz z 20 kwietnia 2017 r., I UK 172/16, LEX nr 2294417 i powołane tam orzecznictwo oraz piśmiennictwo). Konieczne jest zatem odniesienie się do normalnych (typowych) warunków pracy danego rodzaju i przez ich pryzmat ocenienie, na ile dana osoba z jej indywidualnym schorzeniem jest w stanie podjąć zatrudnienie i wykonywać obowiązki właściwe dla danego rodzaju zatrudnienia w warunkach normalnych, niedostosowanych specjalnie do jej stanu zdrowia. Takie rozważania zostały przez Sądy orzekające w sprawie dokonane. Sądy, odnosząc się do opinii biegłych, wskazały na konkretne stanowiska pracy, na których wnioskodawca może wykonywać pracę bez specjalnego ich przygotowania, a mianowicie portier, szatniarz, pracownik produkcji. Stanowska te nie wymagają także posiadania wiedzy specjalistycznej, zatem mogą być obejmowane przez osobę posiadającą wykształcenie gimnazjalne. Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2019 r., II UK 66/18 osoba z wykształceniem podstawowym, która w obecnym stanie zdrowia nie może wykonywać dotychczasowej pracy kierowcy, ale zachowała możliwość wykonywania lekkich prac fizycznych, nie jest osobą niezdolną do pracy całkowicie lub częściowo (art. 12 ust. 1, 2 i 3 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.). W tych okolicznościach nie ma potrzeby do merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.